

Innvandrere, kriminalitet og utrygghet

En teoretisk oppgave

BACHELOROPPGAVE (BOPPG30)

Politihøgskolen

2017

Kand.nr: 95 og 96

Antall ord: 8642

INNHOLDSFORTEGNELSE

Tabell- og figuroversikt	3
1. INNLEDNING	4
<i>1.1 TEMA OG PROBLEMSTILLING</i>	4
<i>1.2 KRIMINALITET, TRYGGHET, UTLENDING OG INNVANDRER – HVA BETYR ALLE DISSE ORDENE?</i>	6
<i>1.3 AVGRENSNINGER</i>	7
1.3.1 Hvorfor ”asylstrømmen”?	8
<i>1.5 METODEVALG</i>	9
1.5.1 Litteraturinnhenting	10
2. HOVEDDEL	11
<i>2.1 INTRO</i>	11
<i>2.2 FLYKTNINGENE</i>	11
<i>2.3 SIKTELSER</i>	13
<i>2.4 HVEM ER DE SIKTEDE?</i>	16
<i>2.5 STRAFFEDE</i>	21
2.5.1 Hva straffes de for?	24
<i>2.6 FENGSELEDE</i>	26
3. AVSLUTNING	27
4. LITTERATURLISTE	29
5. SELVVALGT PENSUM	33

Tabell- og figuroversikt

1. Tabell 1: Asylsøknader for hver måned i 2015, i alt og fra de fem viktigste landene.
2. Figur 1: Tillit til politi, Østen og Norge.
3. Tabell 2: Siktete i Norge.
4. Tabell 3: Straffede, etter innvandringsbakgrunn, verdensdel og landbakgrunn. 2004-2008.
5. Tabell 4: Straffereaksjoner, etter lovbruddsgruppe, innvandringskategori, landbakgrunn og verdensdel. 2004-2008.

1.INNLEDNING

Verden består blant annet av lokale og nasjonalstatlige grenser. Kriger, konflikter og naturkatastrofer er faktorer som spiller inn i forhold til å respektere de nasjonalstatlige grensene. Etter 11. september 2001 har fokuset på trygghet og velstand for borgerne vært sentral, og det er utvilsomt at en globalisert verden må kontrolleres og styres aktivt (Johansen, Ugelvik & Aas, 2013, s.12).

I 2011 bestod Norges befolkning av 4 prosent innvandrere med norsk statsborgerskap, men det var også personer som oppholdt seg illegalt i Norge. Statistisk sentralbyrå har tidligere estimert seg frem til at det til enhver tid vil befinne seg mellom 10 500 og 32 000 individer illegalt i Norge. 18 000 er et gjentatt anslag. Utviklingen resulterte i at ”utlendinger”, ”innvandrere” og ”asylsøkere” på kort tid ble sentrale objekter for kontroll og administrasjon (Johansen et al., 2013, s.13).

”Myte: Innvandrene er kriminelle.

En tredjedel av nordmenn mener ifølge SSBs holdningsundersøkelse at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.” (NRK, 2014)

Tidligere hadde politiet som mål å skape orden i samfunnet. I dag er fokuset på at politiets opptreden skal øke tillit hos befolkningen og at de skal være trygge (Egge & Ganapathy, 2015, s.54). Politiloven (1995) §1 annet ledd sier at ”Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettssikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig.”

1.1 TEMA OG PROBLEMSTILLING

Det kommer, av ulike grunner, stadig flere utenlandske statsborgere til Norge. I perioden 1990 til 2015 innvandret 737 588 ikke-nordiske statsborgere til Norge, av disse var 74 prosent fortsatt bosatt per 1. januar 2016 (Statistisk sentralbyrå, 2016b). 19 prosent av de som kom hadde flyktningbakgrunn, og 85 prosent av disse er fortsatt bosatt i Norge (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, 2016). I løpet av 2015 kom det 49 043 mennesker uten norsk

statsborgerskap til Norge (Statistisk sentralbyrå, 2016b), av disse søkte 31 145 personer om asyl (Regjeringen, 2017, 11.01). Denne gruppen ble av mediene omtalt som ”asylstrømmen”.

At mennesker innvandrer til Norge er ikke noe nytt. Likevel var det en unormal økning av antall innvandrere i 2015, noe vi syntes var interessant og dermed ønsket å se mer på. Mange som kommer til Norge har en ”ryggsekk” som er fylt med andre opplevelser enn hva etnisk norske personer generelt har. Det kommer mennesker fra krig, fattigdom og korrupsjon. Vårt tema er altså innvandrere, kriminalitet og utrygghet. Vil disse menneskene utgjøre noe forskjell på den opplevde/faktiske utryggheten i samfunnet vårt?

Tidligere var myter noe annet enn det det er nå. Myter handlet eksempelvis om guder, mens nå handler det ofte om tanker og forestillinger om blant annet mennesker, samfunn og religion. I Norge finnes det mange myter, blant annet knyttet til innvandrere. Eksempelet vi hadde i innledningen er en del av en slik myte. Med grunnlag i denne myten har problemstilling vår utarbeidet seg til å bli “Kan innvandrere være en kilde til utrygghet i samfunnet?”. For å finne ut av dette har vi gått tilbake i tid for å se hvordan utviklingen i kriminalitetsbildet har vært fra 1990 til 2015 i Norge. Ut i fra dette har vi forsøkt å avklare i hvilken grad innvandrerne har stått for kriminaliteten i samfunnet, og derav hvordan trygghetsfølelsen i Norge oppleves. Grunnen til dette er fordi politiets jobb er å skape trygghet i samfunnet, se politiloven §1.

Kriminalitet skjer over alt, i hele verden. Den endres med tid og sted, og blant ulike befolkningsgrupper. Hver dag skjer det kriminelle hendelser i samfunnet. Dette fører til at mennesker opplever å stå i utrygge situasjoner og politiet blir tilkalt for å hjelpe til. Politiet rykker ut, rydder opp og gjenoppretter tryggheten. Men er det slik at innvandrere står bak mer kriminalitet enn den øvrige befolkningen, eller kan det være at politiet kontrollerer og holder oppsikt med disse oftere?

Videre i denne oppgaven vil vi gå gjennom begrepsavklaringer, avgrensninger og metodevalg. Vi kommer også til å gå inn på hvorfor vi har valgt Asia inkludert Tyrkia. I hoveddelen kommer vi med relevant fakta for å belyse tema og drøftelser av dette. Avslutningsvis kommer vi med en oppsummering, og en form for konklusjon.

1.2 KRIMINALITET, TRYGGHET, UTLENDING OG INNVANDRER – HVA BETYR ALLE DISSE ORDENE?

I en hverdagslig forståelse brukes gjerne begrepet *kriminalitet* til å beskrive handlinger som skader andre, som er samfunnsfiendtlige, egoistiske eller onde (Johansen et al., 2013, s.16). I kriminologien forstås gjerne kriminalitet som en handling og en lovbestemmelse som definerer en slik handling som et lovbrudd. I praksis trengs en statlig håndhevelse av den aktuelle loven (Hauge, 2001, s.91).

Trygghet er et mangfoldig begrep og brukes ofte synonymt med sikkerhet. Man kan tenke at det motsatte av trygghet er usikkerhet, risiko og sårbarhet. Trygghet handler om å føle at en har kontroll over sin egen livssituasjon og at en kan unngå farer som en selv opplever som truende. Det er i stor grad personavhengig. En konkret situasjon kan oppleves som utrygg for et menneske, men trygg for et annet (Aas, Runhovde, Strype & Bjørge, 2010, s.21).

Når det gjelder *utrygghet* kan det skilles mellom abstrakt utrygghet, som handler om en vag og udefinert følelse av trussel mot egen sikkerhet, og konkret utrygghet som handler om uro for bestemte kriminalitetsformer (Brottsforebyggende rådet, 2007, gjengitt av Aas et al., 2010, s.22). Det er også et viktig skille mellom objektiv, reell utrygghet og subjektiv, opplevd utrygghet. Det som menes med dette er at noen føler seg trygge uten å faktisk være det, mens andre føler seg utrygge men er trygge. Følelsesmessige reaksjoner som frykt og utrygghet kan ofte være irrasjonelle når det kommer til objektiv eller faktisk risiko. I denne oppgaven har vi fokus på den kollektive tryggheten, som handler om befolkningsgruppers sikkerhet (Aas et al., 2010, s.21-22).

Med *utlending* menes en person som ikke er fra Norge, det vil si en person som ikke har norsk statsborgerskap. Personen har et utenlandsk statsborgerskap eller er statsløs. *Bosatte personer* er en del av den registrerte befolkningen i landet. De inngår altså i det offisielle innbyggertallet i Norge. En *innvandrer* er en person som er bosatt i Norge, men som er født i utlandet, av to utenlandsfødte foreldre. Å være folkeregistrert innebærer at den bosatte personen er registrert i folkeregisteret (Mohr, Ellingsen, Solheim & Torgersen, 2014, s.14-15).

En *flyktning* er et menneske som har flyktet fra landet sitt, over en internasjonal landegrense, i

redsel for å bli forfulgt eller av andre grunner som er nevnt i flyktningkonvensjonen til FN. En person som er å anse som flyktning får flyktningstatus i Norge, og kan i tillegg søke asyl her i landet (FN-sambandet, 2017a). Dersom søknaden blir innvilget, eller personen får oppholdstillatelse på annet grunnlag, blir personen folkeregistrert og betegnet som innvandrere. Får personen derimot avslag på søknaden vil han/hun gå over til å ha status som person uten lovlig opphold (Mohn et al., 2014, s.15). Begrepet *ulovlig opphold* handler om å oppholde seg i et land uten rettslig grunnlag for dette oppholdet. For eksempel har asylsøkere lovlig opphold men mangler oppholdstillatelse. Oppholdstillatelse må man ha for å bosette seg i Norge (Mohn et al., 2014, s.15-16).

Med *øvrige befolkning* menes bosatte personer i Norge uten innvandrerbakgrunn, norskfødte med en utenlandsfødt foreldre og utenlandsfødte med en eller to norskfødte foreldre (Skardhamar, Thorsen og Henriksen, 2011, s.9). *Befolknings sammensetning* handler blant annet om hvordan en befolkning er satt sammen av kjønn og aldersgrupper. Med *ikke-vestlige* menes mennesker fra Afrika, Asia inkludert Tyrkia, Sør- og Mellom-Amerika, samt Øst-Europa.

I denne oppgaven benytter vi oss av begrepet innvandrere som en samlebetegnelse på de som kommer for å bosette seg i Norge, og begrepet utlendinger for personer som er i Norge på besøk. Grunnen til at vi har brukt innvandrere som samlebetegnelse på de som kommer for å bosette seg i Norge er fordi eldre statistikker ikke viser til grunnlaget for hvorfor de kom til Norge, kun hvilket land de har kommet fra. Relevansen ligger ikke i hvorfor de har kommet, men hva de har reist ifra. Alle har av ulike grunner valgt å forlate sitt hjemland. Uttrykk som *øvrige befolkning* og *befolknings sammensetning* vil bli brukt som de er beskrevet ovenfor.

1.3 AVGRENSNINGER

I denne oppgaven har vi valgt å se på innvandrere som har kommet til Norge i årene 1990 til 2015. I og med at Afghanistan, Irak, Iran og Syria var overrepresentert i "asylstrømmen" i 2015 har vi valgt å ha fokus på Asia inkludert Tyrkia. I vår oppgave vil Asia inkludert Tyrkia og den øvrige befolkningen i Norge stå i fokus, ikke andre verdensdeler. Vi har også sett på islam, ettersom disse innvandrerne har islam som sin hovedreligion.

Mange nordmenn tror at innvandrere begår mer kriminalitet enn den øvrige befolkningen, og dermed skaper utrygghet i samfunnet. Hvilken kriminalitet som blir begått og hva som oppdages er to forskjellige ting. Vi må ta utgangspunkt i hva som har blitt oppdaget, da det er dette det finnes tall på. Straffeloven (2005) skilte tidligere mellom forseelser og forbrytelser. Dette skillet ble fjernet når ny straffelov trådte i kraft 1. oktober 2015. I perioden vi har fokusert på var dette skillet tilstede, og vi har dermed sett på forbrytelser som ble gjort denne tiden. Dersom vi også ser på forseelser, vil dette bli konkretisert der det er aktuelt. Vi har også et hovedfokus på menn i oppgaven, og dersom kvinner inngår i statistikken vil også dette konkretiseres. Vi har ikke gått i dybden på type kriminalitet, men at det har blitt begått en kriminell handling. I oppgaven har vi ikke hatt fokus på forebyggende politiarbeid eller utlendingsloven, dette fordi oppgavens størrelse ikke gir oss mulighet til det.

1.3.1 Hvorfor ”asylstrømmen”?

Asylsøknader for hver måned i 2015, i alt og fra de fem viktigste landene												
	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	1-14. des
Syria	115	83	76	90	96	178	312	863	2 641	3 403	2 410	191
Eritrea	56	40	56	144	594	227	291	445	409	483	148	31
Afghanistan	70	40	58	60	148	265	324	448	634	2 033	2 545	219
Irak	24	16	12	11	10	22	28	73	553	1 342	830	44
Iran	5	9	12	13	12	20	7	42	95	403	635	71
Totalt	601	532	537	582	1 225	1 143	1 391	2 325	4 945	8 666	8 163	

© Statistisk sentralbyrå

Tabell 1. (Statistisk sentralbyrå, 2015a).

På bakgrunn av en markant økning i antall asylsøkere til Norge i 2015, har vi valgt å ta utgangspunkt i ”asylstrømmen”. Hver uke, i perioden januar 2013 frem til juli 2015, kom det i gjennomsnitt omlag 200 asylsøkere til Norge. I månedene august til november 2015 kom 22 614 asylsøkere til Norge, dette var unntatt asylsøkerne fra Eritrea. Dette antallet vil i gjennomsnitt tilsi 1423 asylsøkere i uken, som igjen tilsvarte en syvdobling i antall asylsøkere som ankom Norge (Statistisk sentralbyrå, 2015a). Av disse fikk 94 prosent permanent oppholdstillatelse i 2015 (UDI, 2015).

Denne økningen merket befolkningen blant annet ved at det ble nye asylmottak, flere med utenlandsk opprinnelse i nærmiljøet og medienes hovedfokus var rettet mot denne ”asylstrømmen”. For politiet sin del merket man det spesielt i forhold til ressursbruk. Asylmottak skulle kontrolleres jevnlig av politipatruljer. Politiets Utlendingsenhet skulle holde oversikt, behandle saker og uttransportere asylsøkere som hadde fått avslag på sin søknad. Spørsmålet som da dukker opp er om ”asylstrømmen” vil merkes i fremtiden med tanke på kriminalitet, og derav utrygghet?

1.5 METODEVALG

Vilhelm Aubert (gjengitt etter Dalland, 2012, s.111) forklarer metode som “en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme frem til ny kunnskap. Et hvilket som helst middel som tjener dette formålet, hører med i arsenalet av metoder.” Dalland (2012, s.111) skriver også at metoden forteller oss hvordan vi bør gå til verks for å fremskaffe eller etterprøve kunnskap. Vi har valgt å skrive en teoretisk oppgave, og ved å bruke tidligere studier og litteratur forsøkt å belyse vårt tema og problemstilling.

I arbeidet med oppgaven har vi forsøkt å være bevisste vår forforståelse. Vi kan ha blitt farget av de inntrykkene vi selv har fått etter ett år i tjeneste og de eventuelle fordommer eller holdninger kollegaer kan ha hatt om dette temaet. Vi har også diskutert medias fremstilling av temaet, og vært bevisst på å stille kritiske spørsmål til deres fremstilling. Vi viser til mediens fremstillinger i hoveddelen av oppgaven. Dette for å belyse hvordan kriminalitet blant innvandrere i forhold til den øvrig befolkning blir fremstilt.

Metoden vi brukte hjalp oss til å samle inn den informasjonen vi trengte for å kunne belyse temaet vårt. Det skilles mellom kvantitative og kvalitative metoder, hvor vi benyttet oss av kvantitativ metode. Denne metoden baserer seg på materiale som kan fremstilles i tall/måles. Hovedtyngden av vår litteratur er hentet fra statistikk. Denne typen metode gjorde at vi fikk et overordnet blikk. Den går i bredden og ikke i dybden, som kvalitative metoder gjør (Dalland, 2012, s.112).

Ut ifra informasjonen vi har funnet knyttet til kriminalitet begått av innvandrere fra Asia inkludert Tyrkia, vil vi komme med en form for konklusjon. Vi har sett på utviklingen av kriminalitetsbildet og hvilken sammenheng dette eventuelt kan ha med trygghetsfølelsen i

samfunnet. Konklusjonen er ikke en fasit, men en slags oppsummering av det som har vært drøftet opp i mot tidligere empirisk forskning og annet teoretisk materiale, altså en induksjon (Thurén, 2009, s.27). Dette innebærer at forskningen vår er kumulativ, fordi vi har bygget videre på informasjon som allerede foreligger (Dalland, 2012, s.118).

1.5.1 Litteraturinnhenting

For å finne litteratur som kan belyse vårt tema har vi i hovedsak benyttet oss av biblioteket på Nord Universitet og søkt i Oria. Vi har også benyttet oss av Google og Google Scholar. Noe av litteraturen har vi selv funnet på nettsidene til Statistisk sentralbyrå og i litteraturlistene til tekster vi fant. Vi har blant annet brukt søkeord som “asylsøkere”, “innvandrere og kriminalitet”, “kriminalitet i Norge”, “innvandrere i Norge”, “muslimsk/islamsk lære”, ”media” og ”trygghet”.

Vi har også fått hjelp fra veileder til å finne litteratur om religion. Selv har vi lest artikler fra media, hvor vi som nevnt har vært ekstra kritiske. For å belyse temaet og problemstillingen fra ulike synspunkter og ikke egne meninger, har vi under hele arbeidet med oppgaven forsøkt å forholde oss kritiske og objektive. Oppgaven er i hovedsak forsøkt belyst ut fra rapporter som formidler resultatene av analyser om kriminalitet og straff i Norge, med vekt på innvandrere. Rapportene er skrevet med støtte fra Utlendingsdirektoratet, Justis- og Politidepartementet og Justis- og Beredskapsdepartementet.

Statistikkene som fremkommer i rapporten til Skardhamar et al. (2011) er basert på bosatte personer i Norge som har gyldig norsk personnummer. Grunnlagsdataen til statistikkene over straffereaksjoner er hentet fra Det sentrale straffe- og politiopplysningsregister og Det sentrale bøtereister. Informasjonen som fremkommer i rapporten til Oxford Research (2014) er basert på ikke-folkeregistrerte utlendinger, og vi vil forholde oss til mellomanslaget som fremkommer av denne rapporten. De ser også på asylsøkere og personer uten lovlig opphold som en samlet gruppe, da det er vanskelig å skille disse. Det har vi også gjort. Grunnen til at vi har valgt å ta med denne gruppen i oppgaven, er fordi dette er personer som ikke kommer fra Norge og som også påvirker kriminalitetsbildet.

2. HOVEDDEL

2.1 INTRO

Registrert kriminalitet er kriminalitet vi kan tallfeste, altså tall vi kan bruke i statistikker. Den faktiske kriminaliteten i Norge består av både registrert kriminalitet og mørketall. Med mørketall menes uregistrert kriminalitet, ofre og gjerningspersoner. At kriminalitet ikke blir registrert henger blant annet sammen med tilbøyeligheten til å anmelde for ofre, og at gjerningspersoner ikke blir oppdaget (Thorsen, Lid & Stene, 2009, s.20).

I og med at det er vanskelig å få et eksakt antall på hvor mange kriminelle handlinger som blir begått i Norge, grunnet mørketall, er det vanskelig å si konkret hvor mange kriminelle handlinger innvandrerne står for. Siktelsesstatistikken baserer seg bare på de kriminelle handlingene som er oppklart og der det er funnet en gjerningsperson, altså en siktet person.

2.2 FLYKTNINGENE

De første store flyktninggruppene som ankom Norge, kom på 1980-tallet og var fra Vietnam og Chile. Flyktninger fra Iran kom senere, og de siste årene har det kommet flyktninger fra blant annet Irak og Afghanistan (Skardhamar et al., 2011, s.14). Høsten 2015 kom som nevnt "asylstrømmen" til Norge, hvorav 22 614 mennesker var fra Irak, Iran, Afghanistan og Syria (Statistisk sentralbyrå, 2015a).

Innvandrere er en liten gruppe i Norge. På bakgrunn av dette, kan noen få kriminelle utgjøre store prosenter i kriminalitetsbildet. Dette ser vi blant annet når det prosentvis straffes færre fra den øvrige befolkningen enn fra gruppen innvandrere. Antall straffede fra øvrig befolkning er så mye, mye høyere. For eksempel, ved inngangen av 2001 var det 82 765 personer fra Asia inkludert Tyrkia i Norge, mens den øvrige befolkningen bestod av 3 926 843 personer (Skardhamar et al., 2011, s.82). Dersom 5 prosent av de fra Asia inkludert Tyrkia ble straffet, vil dette tilsvare i underkant av 4138 personer, mens 5 prosent av den øvrige befolkningen vil tilsvare i overkant av 196 342 personer. Slik ser vi at selv om personer fra Asia inkludert Tyrkia prosentvis ble straffet oftere enn den øvrige befolkningen, var antall straffede personer mye lavere for dem enn for den øvrige befolkningen.

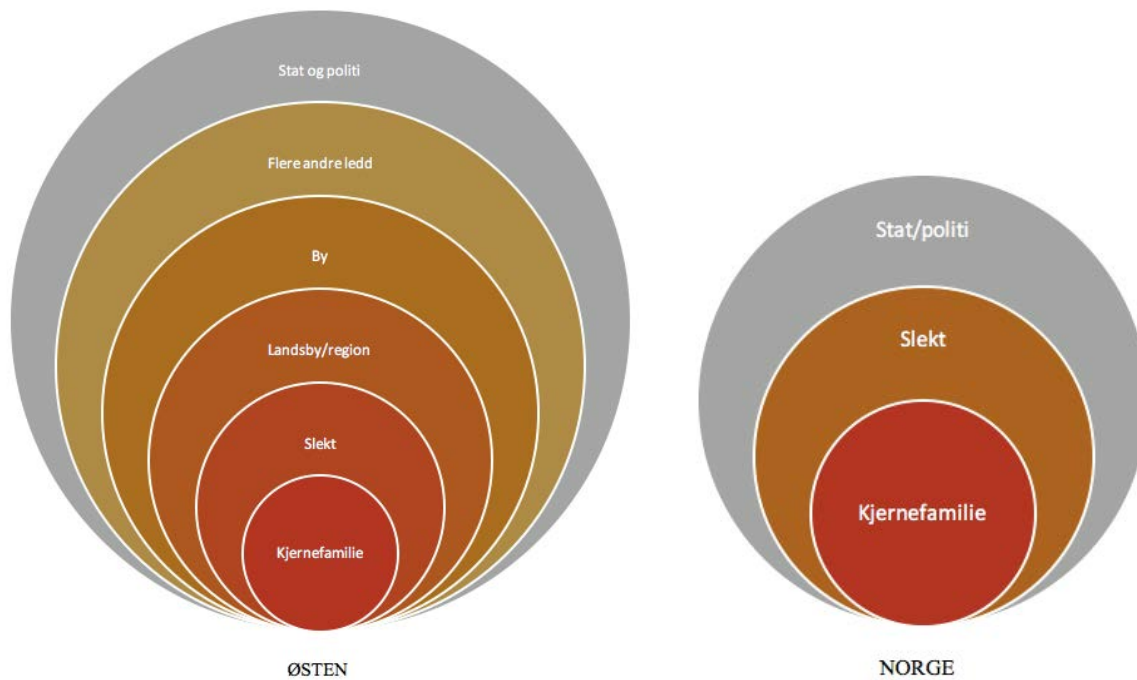
Ved inngangen av 2016 var 65,3 millioner mennesker på flukt (FN-sambandet, 2017b) fra i hovedsak naturkatastrofer, undertrykking, krig og konflikter (Bøås, 2015). De landene som var overrepresentert i ”asylstrømmen” flyktet i all hovedsak fra krig og konflikt. Dette kan være grunner for at disse menneskene så seg nødt til å flykte fra sitt hjemland. Hva alle disse opplevelsene og inntrykkene har gjort med disse menneskene kan vi ikke konkret si noe om. Sannsynligheten for at de vil være påvirket av dette på en eller annen måte vil være tilstede. Når de kom, i dette tilfellet til Norge, måtte de på mange måter omstille seg. Likevel ønsker nok mange av innvandrerne å beholde egne kulturer og tradisjoner.

Et eksempel på en slik omstilling kan være forholdet til politiet. Tillit til politiet varierer med ulike befolkningsgrupper. Egge og Ganapathy (2015, s.54) skriver at ifølge målinger er tilliten til politiet lavest blant ungdom med minoritetsbakgrunn. Det kan være flere årsaker til dette. For det første kan det skyldes at innvandrere har negative erfaringer med politiet i sitt hjemland, hvor de har opplevd et voldelig og korrump politi, og tar med seg denne erfaringen når de kommer til Norge. Globalis (2016) viser en statistikk hvor det fremkommer at politiet i Østen er preget av korrupsjon. Med korrupsjon menes å ta i mot bestikkelser eller bestikke noen. En annen årsak til den lave tilliten kan være at politiet opptrer annerledes overfor minoritetsbefolkningen. Dersom dette skjer, kan denne erfaringen spres. På denne måten kan også andre få denne oppfatningen til politiet, uavhengig om de har opplevd dette selv. For det tredje kan lav tillit til politiet også skyldes sosiale forhold og dårlige levekår, da tilliten varierer med alder, kjønn og sosial status (Egge & Ganapathy, 2015, s.54). Ut i fra dette er det naturlig å tro at mennesker fra Østen ikke har den samme tilliten til politiet som det etnisk norske personer har.

Forholdet mellom politi og publikum er ulikt i Norge og i Østen. Slik vi forstod det, har mennesker i Østen mest tillit til kjernefamilien, deretter slekt, landsby og by. Langt ute i ”rekken” kommer tillit til politiet. I Norge er politiet blant de man har mest tillit til (se figur 1 nedenfor)¹. I perioden 2008 til 2014 hadde rundt 65 prosent av den norske befolkning ”ganske stor tillit” til politiet (Ipsos, 2017, s.4). For å kunne bygge tillit er det viktig med dialog og samspill med befolkningen (Egge & Ganapathy, 2015, s.55), og å huske at det tar lengre tid å bygge opp tillit, enn det tar å rive ned.

---

¹ Jaishankar Ganapathy, 24.november 2016, Tillit og kultur.

Figur 1. ²

2.3 SIKTELSE

Siktelser mot personer som ikke er folkeregistrert og kommer fra typiske ”asylsøkerland”, herunder Syria, Afghanistan, Irak og Iran, utgjorde 2,5 prosent i 2010. Et foreløpig mellomanslag kom til at 2,0 prosent av disse siktelsene var mot asylsøkere og personer uten lovlig opphold, mens de resterende 0,5 prosent av siktelsene var mot personer med lovlig opphold (Mohn et al., 2014, s.41).

I 2001 var det, for ferdig etterforskede lovbrudd av forbrytelser og forseelser, registrert nesten 197 000 siktelser. I 2010 hadde antallet sunket til litt over 182 000 siktelser, hvor i overkant av 93 000 gjaldt forbrytelser. Hovedfunnene viste at det forelå flere siktelser mot utlendinger som ikke var folkeregistrert. Fra 2001 til 2010 ble andelen siktelser mot *ikke-folkeregistrerte utlendinger* doblet fra 3,5 prosent i 2001 til 7,6 prosent i 2010. Selv om andelen doblet seg betyr ikke dette nødvendigvis at kriminaliteten blant asylsøkere og personer uten lovlig opphold økte. Dette må ses i sammenheng med mer åpne grenser innenfor Schengenområdet og at nye land ble med i EU. Det kan for eksempel være personer som kom til landet med arbeidstillatelse eller med besøksvisum (Mohn et al., 2014, s.10 og 35).

² Jaishankar Ganapathy, 24.november 2016, Tillit og kultur.

I 2001 ble en tiel av siktelsene mot ikke-folkeregistrerte gitt til personer fra et afrikansk eller asiatisk land. Derimot ble åtte av ti siktelser mot ikke-folkeregistrerte personer gitt dem med europeisk statsborgerskap. I 2010 var det en endring. Siktelsene mot personer fra afrikanske og asiatiske land hadde økt til tre av ti siktelser, mens siktelsene de europeiske borgerne stod for var blitt til syv av ti (Mohn et al., 2014, s.36). Ser man på alle typer straffereaksjoner gitt personer fra Asia, var det en økning fra 2011 til 2014 på 378 reaksjoner. En straffereaksjon kan blant annet være forelegg, fengselsdom eller samfunnsstraff. Ser man kun på forbrytelsene, vil reaksjonen innebære en siktelse, hvor det fra 2011 til 2014 hadde økt med 108 siktelser (Statistisk sentralbyrå, 2014).

Politiet velger hvem de skal kontrollere ved hjelp av noe som gjerne omtales som ”politiblikket”. Politiblikket går ut på å oppdage det som skiller seg ut i et samfunn. Dette er ikke bare en bestemt måte å fokusere og lese omgivelsene på, men en helhetlig tenkemåte som er utarbeidet ved erfaring (Finstad, 2013, s.42). Denne metoden for kontroll kan på den ene siden skape trygghet for noen mennesker, fordi de ser at politiet snakker med publikum. På den annen side kan det føre til at enkelte føler det skjer mer kriminalitet, ettersom de ser politiet oftere. Et eksempel er dersom det utføres kontroll på bestemte steder oftere enn det har blitt gjort tidligere. Det kan også tenkes at metoden fører til at de som stadig blir utsatt for kontroll føler seg utrygge i samfunnet fordi de stadig må forklare seg for politiet. Spørsmålet blir da: får politiets ”stopp-og-sjekk” metode innbyggerne til å føle seg tryggere, eller får den de til å føle at det begås mer kriminalitet enn det faktisk gjøres?

Skardhamar, Thorsen og Henriksen (2011): ”Et vesentlig poeng er om innvandreres overrepresentasjon blant straffede kan skyldes at de har en høyere oppdagelsesrisiko fordi de er mer utsatt for kontroll fra politiets side.” (Gjengitt av Mohn et al., 2014, s.61).

Momentet om at personer med innvandrerbakgrunn oftere blir kontrollert av politiet enn hva befolkningen uten innvandrerbakgrunn blir, finnes det få systematiske undersøkelser av. Siden politiet velger hvem de ønsker å kontrollere, vil deres innsats delvis gjenspeiles i kriminalstatistikken, og dermed ikke ”den faktiske” kriminaliteten i samfunnet (Skardhamar et al., 2011, s.9). På grunnlag av at de blir kontrollert av politiet kan det bli oppfattet som om de har gjort noe ulovlig. Du kan danne deg et bilde av dem som kriminelle, som igjen kan bety fare. Politiets kontrollfokus kan altså føre til at denne befolkningsgruppen oppfattes som

kriminelle. Representasjonen i kriminalitetsbildet kan da bli reproduisert, og på denne måten kan dette medføre en utstøtning av marginaliserte grupper (Mohn et al., 2014, s.14).

At siktelsene mot ikke-folkeregistrerte utlendinger fra Asia og Afrika har hatt en økning fra 2001 til 2010 kan på den ene siden skyldes at disse personene oftere blir utsatt for politiets ”stopp-og-sjekk” metode. Egge & Ganapathy (2015, s.56) skriver at innvandrere oftere enn etnisk norske opplever å bli utsatt for politiets ”stopp-og-sjekk”, og at det er grunnlag til å hevde at dette er korrekt. Eksempelvis kan personer på bakgrunn av sin hudfarge bli stoppet og sjekket. Det skal sies at det i utgangspunktet skal mer til for å sjekke personer enn bare på grunnlag av hudfarge, se utlendingsloven (2008) §21, men dette drøftes ikke i denne oppgaven.

En kan videre spørre om politiblikket kun er basert på erfaringer, eller om det blir påvirket av ytre faktorer som media og fordommer? Ingen mennesker er født med fordommer. Ifølge kanadiske forskere skjønner barn allerede i treårsalderen konseptet stereotyper. I seksårsalderen forstår de at andre mennesker kan ha fordommer mot dem selv. Det er dermed viktig at voksne tenker over hvilken informasjon de formidler til barn, dette kan likevel ikke forhindre at barna kan få fordommer mot andre (Spilde, 2012, 21.03).

Mennesker søker etter kunnskap der de har mangel på denne, og dette gjøres gjerne gjennom lett tilgjengelige kilder, slik som media. Media har som motiv å selge nyheter og omtaler gjerne helst de negative hendelsene. Dette kan føre til at samfunnsbildet du får presentert er galt. Media har en tendens til å trekke frem etnisitet i kriminelle hendelser begått av innvandrere. Når en innvandrer derimot har markert seg i positiv stand, vil han/hun bli omtalt som en nordmann. Dette kan man også se i forhold til hvor mennesker fysisk befinner seg. Romfolket kan bli omtalt som at de blir dårlig behandlet i et annet land, mens når de oppholder seg i Norge blir de omtalt som et ordensproblem. Man kan se at mediens nyhetsbilde gradvis har normalisert seg. Innvandrere ikke er ett nytt fenomen i Norge og det er viktig å ikke skape et skille mellom ”oss” og ”dem” (Næss, Amendor & Tørdal, 2011, 04.07). Det er ikke bare mediens skyld at fordommer skapes. Det kan også tenkes at mange kun søker frem til de får bekreftet det de ønsker å finne. På denne måten bekrefter de kanskje sine fordommer og skaper seg et bilde av kriminaliteten i samfunnet som nødvendigvis ikke stemmer.

Dette er bare to av mange måter vi mennesker blir formet på, og som skaper fordommer. Når det skjer tragiske hendelser gjør vi mennesker oss opp en mening om hvem som står bak. For hvem tenkte du at stod bak bombingene av regjeringskvartalet i Oslo 22. juli 2011? Det er grunn til å tro at mange tenkte at dette var begått av en terrorgruppe.

På den annen side kan økningen av siktelsener mot ikke-folkeregistrerte utlendinger fra Asia og Afrika skyldes at disse personene ikke er kjent med gjeldende regelverk i Norge. I Norge har vi Norges lover som styrende dokument. De landene som lå til grunn for at vi valgte Asia inkludert Tyrkia har i hovedsak islam som religion, derfor har vi fokus på muslimene og deres rettssystem, Sharia. Det er naturlig nok ulikheter i rettssystemene i forskjellige land, og innvandrere i Norge kan dermed ha en annen oppfatning av hva som er lovlig å gjøre ut fra hva de er vant med i sitt hjemland. Altså kan noe som er hverdagslig i deres kultur, være straffbart i Norge. Om det blir oppdaget kan de hverdagslige hendelsene føre til en siktelse mot personen.

2.4 HVEM ER DE SIKTEDE?

Når det kommer til siktede personer ble det i 1990 siktet 22 900 personer for en eller flere forbrytelser. Av alle de siktede var 1200 utenlandske statsborgere og 500 hadde ufullstendige identifikasjonsopplysninger. Av de 1200 siktede var 372 fra Asia inkludert Tyrkia (Statistisk sentralbyrå, 1992, s.28 og 30). I en undersøkelse gjort av Gundersen, Haslund, Hustad og Stene (gjengitt etter Skardhamar et al., 2011, s.7) ble det i 1998 funnet ut at blant den øvrige befolkningen ble 4 per 1000 innbygger pågrepet og 28 per 1000 siktet. Når det kommer til de ikke-vestlige innvandrerne ble 9 per 1000 innbygger pågrepet og 53 per 1000 siktet.

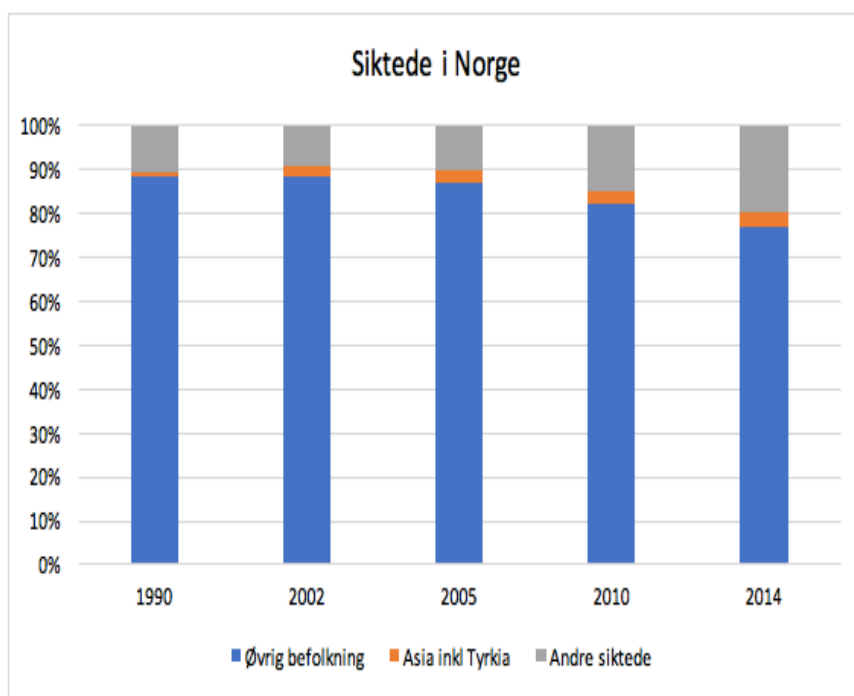
Av alle kriminelle hendelser, både forseelser og forbrytelser, som ble registrert i Norge i perioden 2001 til 2004, var 90 prosent av de siktede uten innvandrerbakgrunn. Dette betyr at uansett hvilken kriminell handling man ser på, vil det mest sannsynlig være en person uten innvandrerbakgrunn som står bak (Skardhamar et al., 2011, s.24). I disse årene var det små endringer i antall kriminelle handlinger som ble begått. For innvandrere fra Asia inkludert Tyrkia var det en nedgang på 0,3 prosent mens det for den øvrige befolkningen var liten eller ingen reell endring over disse fire årene (Skardhamar et al., 2011, s.24-25).

Dersom vi kun ser på forbrytelser er tallene annerledes. Andelen siktede blant innvandrere var

da nesten dobbel så høy som blant den øvrige befolkningen i årene 2001 til 2004. Innvandrerne generelt hadde en andel på ca. 1,2 prosent, mens i den øvrige befolkningen var andelen mye lavere, kun i overkant av 0,7 prosent. Asia inkludert Tyrkia hadde alene en andel på 1,4 prosent, altså 0,2 prosent mer enn innvandrerbefolkningen generelt (Skardhamar et al., 2011, s.27).

Videre ser vi at i 2010 ble det registrert nesten 84 000 siktede personer i ferdig etterforskede og avgjorte saker. Dette både for forseelser og forbrytelser. Ut ifra mellomanslaget stod asylsøkere og personer uten lovlig opphold for ca. 2,1 prosent av alle siktede personer dette året. Det vil si om lag 1750 siktede personer (Mohn et al., 2014, s.57). Dette er høyere enn for siktelsene, som var 2,0 prosent. Ut ifra dette får asylsøkere og personer uten lovlig opphold en kriminalitetsrate på 54 siktede per 1000 innbygger. Dette er tre ganger så høyt som for de bosatte, som hadde en kriminalitetsrate på 16 siktede per 1000 innbygger (Mohn et al., 2014, s.59).

Tabell 2. (Statistisk sentralbyrå, 1992, 2010 og 2015b).

Det har naturligvis vært en endring i kriminalitetsbildet fra 1990 til 2014. Ut i fra tabell 2, herunder både menn og kvinner, ser man at det for den øvrige befolkning prosentvis har vært

en nedgang fra 92,6 til 76,8 prosent for siktede. For personer fra Asia inkludert Tyrkia har det prosentvis vært en økning fra 0,8 prosent til 3,2 prosent siktede.

En siktet person kan ha flere siktelsener mot seg. Det er derfor antall siktelsener og siktede ikke er like. Får en innvandreren en siktelse mot seg for et mindre alvorlig lovbrudd, som for eksempel et mindre tyveri, har dette kanskje ikke så mye å si for personen. Dersom personen på den andre side får mange siktelsener for små lovbrudd, kan dette føre til utsendelse eller en straffereaksjon. Utsendelse er en tilleggsreaksjon, ikke en straff. For en innvandreren kan man tenke seg at utsendelse føles verre enn å få en fengselsdom, da dette betyr at han/hun må forlate Norge.

Som vi ser i tabell 2 over siktede i Norge er den øvrige befolkningen siktet oftest. Dersom vi ser i forhold til den totale befolkningen, vil vi se at det prosentvis var flere fra Asia inkludert Tyrkia som ble siktet, enn fra den øvrige befolkningen. Hva var grunnen til dette?

Befolkningssammensetningen kan være en faktor som påvirker overrepresentasjonen. Vi vet at de fleste kriminelle handlinger blir begått av unge menn (Evensen, 2009; Gundersen et al. 2000; Haslund, 2004, gjengitt etter Skardhamar et al., 2011, s.8). Dette gjelder personer uten innvandrerbakgrunn like mye som det gjelder de med innvandrerbakgrunn. I 2008 var 49 prosent av alle som ble straffet under 30 år (Skardhamar et al., 2011, s.34). Flertallet av innvandrerne som kommer til Norge er i akkurat denne gruppen, unge menn. Dette gjør at deres befolkningssammensetning blir seende annerledes ut enn den øvrige befolkningen. Når det kommer til mannlige asylsøkere og personer uten lovlig opphold, står disse til sammen for en betydelig overrepresentasjon av de siktede. Det er menn i slutten av 20 årene og voksne i 30 årene som trekker opp overrepresentasjonen. Likevel er det vanskelig å slå fast et eksakt estimat for disse gruppene. Man kan altså ikke slå fast helt sikkert at asylsøkere og personer uten lovlig opphold er mer kriminelle enn bosatte i Norge (Mohn et al., 2014, s.61).

På den annen side kan overrepresentasjonen skyldes det lave tallet som kreves for mennesker fra Asia inkludert Tyrkia for å oppnå høy prosent. Dersom prosenttallet regnes om til hele tall ser vi at 1,4 prosent av personene fra Asia inkludert Tyrkia i 2004 tilsvarte 1 485 mennesker, mens 0,7 prosent av den øvrige befolkningen tilsvarte 27 221. Det skal også sies at

befolkningstallet hele tiden varierer, gjerne øker, og dersom kriminaliteten hadde vært stabil ville prosenttallet sunket.

Desto flere mennesker – desto mer kriminalitet. Det henger sammen. Det skal godt gjøres at innbyggertallet øker mens kriminaliteten synker. For politiet vil dette si at jo flere personer i Norge, jo mer arbeid. Økning av kriminelle handlinger kan igjen føre til en økende følelse av utrygghet blant befolkningen. Enhver kriminell handling der uskyldige blir involvert eller påvirket, vil true rettssikkerheten og tryggheten i samfunnet.

Vi har sett at Asia inkludert Tyrkia har hatt en økning blant siktede som igjen betyr en økning av kriminelle handlinger, men hvem har egentlig begått de mest omtalte hendelsene i Norge de siste 25 årene? Baneheia, Holmlia-drapet, Utøya og dobbeltdrapet i Kristiansand er fire alvorlige hendelser som alle har blitt omtalt i media og fått mye oppmerksomhet. Hvem stod bak disse hendelsene? Jo, det er i alle sakene etnisk norske gjerningspersoner.

Hvis vi videre ser på den generelle statistikken over drap i Norge, ser vi at det var 15 norske menn, 8 utenlandske menn og 1 utenlandsk dame som stod bak de 23 drapene som ble begått i 2015. Dette vil si at etnisk norske stod bak ca. 65 prosent av drapene. I 2010 stod etnisk norske for 94 prosent av de 31 drapene, hvorav menn utgjorde 77 prosent og kvinner 16 prosent (Kripos, 2017, s.2 og 5). Det skal her sies at en person kan ha drept flere, men flere gjerningspersoner kan også ha drept kun ett menneske.

Som vist er innvandrere overrepresentert når det kommer til siktede. De er i tillegg noe overrepresentert som ofre. Innvandrere blir både utsatt for kriminalitet begått av personer med og uten innvandrerbakgrunn, mens den øvrige befolkningen oftest utsettes for kriminalitet av andre personer uten innvandrerbakgrunn (Gundersen et al., 2000; gjengitt etter Skardhamar et al., 2011, s.8).

En annen grunn til at innvandrere er noe overrepresentert som ofre kan kanskje handle om en usikkerhet og frykt knyttet til disse nye menneskene og deres kultur. Hvorfor er det slik at det er så mange negative holdninger og misoppfatninger til islam? I løpet av 1990-tallet, og spesielt etter terrorangrepet i USA 11. september, ble Bernard Lewis opphøyet til Vestens –

og dermed gjerne verdens – fremste islamekspert. De færreste er klar over at det var han som sådde spirene til det senere så populære verdensbildet om sivilisasjonskonflikter, med islam som Vestens hovedfiende. I Lewis sin artikkelen ”The Roots of Muslim Rage” kan en finne mye av roten til mistenksomheten som er rettet mot den islamske kulturen (Bromark & Herbjørnsrud, 2005, s.43-44).

Videre ser vi at kulturer er ulike. Det er grunn til å tro at disse er formet av religioner. Dermed kan norsk og islamsk kultur være noe forskjellig, da religionen er ulik. Denne mulige frykten kan føre til at det blir begått kriminelle handlinger mot innvandrere. Denne formen for kriminalitet blir omtalt som hatkriminalitet, fordi den er knyttet til religion og/eller etnisitet, men ”hat kommer ikke fra religion, det kommer fra frykt” (NRK3, 2016). At det har kommet så mange muslimer til Norge kan for noen virke skremmende. Det er i tillegg mye redsel knyttet til muslimer og Islam etter alle terrorhendelsene som har skjedd i verden den siste tiden. Det er her viktig å være klar over skillet mellom islamister og muslimer, da det er islamistene som tidligere har stått for terrorhandlingene.

I februar 2002, under 5 måneder etter terrorangrepene i USA, uttalte rektoren ved Norges eneste muslimske videregående skole at Norge er et muslimsk land. Ingen reagerte. Noen måneder senere ble det store opptøyer. En ekstrem muslim i Danmark uttalte at han skulle gjøre Norge til en muslimsk stat. Hva var forskjellen, hvorfor reagerte vi ulikt? Svaret kan kanskje ligge i sammenhengen, konteksten og begrunnelsen. Rektoren begrunnet sitt utsagn med at hun i Norge hadde funnet islamske verdier som kvinnerettigheter, menneskerettigheter og fokus på fattige. Hun så at det norske samfunnet til daglig praktiserte islamske verdier. I tillegg fortalte hun at å leve i Norge følte mer som å leve i et muslimsk land, enn det gjorde når hun levde i Irak (Bromark & Herbjørnsrud, 2005, s.244-245).

På denne måten ser vi at religion har mer til felles enn hva vi tror, og at vi i religioner kan finne mange av de samme verdiene.

Mennesker som kommer til Norge for å søke asyl befinner seg i en spesiell livssituasjon ettersom de venter på at deres søknad skal bli avgjort. De venter på å få vite om de får lov til å videre oppholde seg i Norge, eller om de vil bli sendt tilbake til hjemlandet sitt. Disse menneskene kan være mindre tilbøyelige til å anmelde hendelser som skjer med dem, enn den øvrige befolkningen (Mohn et al., 2014, s.49). I denne vanskelige situasjonen kan det

oppleves negativt for deres asylsøknad dersom de eksempelvis blir utsatt for en kriminell handling, innad i familien eller av en utenforstående, og dette kommer til politiets kjennskap. For å forsøke å "beskytte" seg selv og sin søknad, vil mange av dem unngå å komme i politiets søkelys. Denne anmeldelsestilbøyeligheten kan påvirke mørketallene. I tillegg kan den også ha en sammenheng med tilliten de har til politiet, noe vi kommer inn på senere i oppgaven.

2.5 STRAFFEDE

Av alle straffereaksjoner gitt i 1990 ble 4 prosent gitt til innvandrere og 3 prosent til personer med uoppgitt statsborgerskap. De resterende 93 prosentene ble gitt til norske statsborgere (Statistisk sentralbyrå, 1992, s.82). I tidsrommet 1998 til 2002 var det en større stigning blant straffede innvandrere enn straffede blant den øvrige befolkningen. Denne utviklingen snudde. Statistikkene viser at det særlig var en nedgang for innvandrere fra Afrika, Asia og Sør- og Mellom-Amerika etter 2002. Når vi videre ser på Asia inkludert Tyrkia, ser vi at antall straffede innvandrere fra disse landene i 2004 til 2008 var bortimot like mange som den øvrige befolkningen. Dette betyr likevel at det har vært en nedgang fordi antall innvandrere fra disse landene har steget. Asia inkludert Tyrkia har hatt en reduksjon på 21 prosent, fra 32 til 25 straffede per 1000 innbygger, se tabell 3. I 2008 var innvandrere fra Asia inkludert Tyrkia folkegruppen med flest antall straffede. Når det kommer til den øvrige befolkningen, har andelen straffede vært mer eller mindre stabil i årene 2004 til 2008 (Skardhamar et al., 2011, s.32, 41-43).

Det er vanskelig å si noe om utviklingen av kriminalitet begått av innvandrere og den øvrige befolkningen. På starten av 2000-tallet ble det satt et nytt fokus på integrering av innvandrere, da det ble tydelig at disse var en marginalisert gruppe i samfunnet. Velferdsstaten måtte finne en måte for å få det til å fungere mellom individ, gruppe og samfunn - der personer har retten til å være like, samtidig som de har rett til å være forskjellige (Brochmann, 2014). Denne integreringspolitikken kan være noe av grunnen til at stigningen blant straffede innvandrere snudde etter 2002. Innvandrerne som kommer til Norge er ikke ikke-integrert, men de er integrert på en annen måte en den øvrige befolkningen i Norge er. Å bli integrert i et samfunn tar tid (Engebrigtsen & Fuglerud, 2009, s.13). En annen grunn for at utviklingen snudde, kan være fordi det allerede var en integrert generasjon bosatt som kunne ta imot de nye innvandrerne.

En mulig grunn til at den øvrige befolkningen har holdt seg stabil i årene 2004 til 2008, mens de andre landene gikk ned, kan være fordi antallet levendefødte barn i Norge har holdt seg relativt stabil siden 1975 (Statistisk sentralbyrå, 2016c). Grunnen til at vi har sett så langt tilbake i tid er fordi hvis man skal inngå i kriminalitetsstatistikken i 1990, må du senest være født i 1975. Når vi ser på innvandrere, har det kommet flere og flere til Norge, dette medfører at det skal flere straffede til for å opprettholde prosenten. I og med at de fleste som kommer til Norge er lovlige borgere, vil prosentandelen av kriminelle gå ned.

Straffede, etter innvandringsbakgrunn, verdensdel og landbakgrunn. 2004-2008. Absolutte tall og per 1000 innbyggere 15 år og over.

	Absolutte tall					Per 1 000 innbyggere 15 år og over				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	62 801	64 448	66 392	67 057	63 866	17,0	17,3	17,6	17,5	16,4
Uten innvandringsbakgrunn	54 962	56 200	57 788	58 047	54 401	16,1	16,4	16,8	16,8	15,7
Innvandrere	7 168	7 541	7 795	8 178	8 616	26,0	25,8	24,8	23,4	22,2
Norden	771	826	836	795	864	18,1	17,1	17,0	15,6	16,1
Vest-Europa	275	304	338	393	393	8,5	9,0	9,3	9,8	8,7
Storbritannia	83	92	90	105	82	8,3	9,2	8,8	9,9	7,4
Tyskland	76	92	113	136	159	7,3	8,2	9,0	9,1	9,0
Nederland	22	27	34	36	46	6,2	7,1	8,1	7,7	9,0
Øvrig Vest-Europa	94	93	101	116	106	11,1	10,7	11,0	11,5	9,4
Øst-Europa	1 225	1 335	1 523	1 852	2 289	25,7	25,0	24,0	22,8	23,1
Bosnia-Hercegovina	299	273	260	272	250	25,7	22,9	21,3	21,8	19,6
Kosovo	329	372	393	413	422	50,1	53,5	53,3	52,5	50,9
Resten av Balkan	184	183	188	164	161	32,8	31,2	30,8	25,6	23,8
Polen	128	176	254	482	735	16,6	17,0	15,3	17,0	19,0
Russland	146	196	254	277	329	21,2	24,9	29,3	28,2	30,4
Øvrig Øst-Europa	139	135	174	244	392	15,2	12,9	13,8	14,8	17,9
Afrika	1 311	1 420	1 389	1 399	1 476	44,7	45,0	41,2	38,0	37,1
Marokko	181	211	186	143	159	43,6	49,8	42,8	32,0	34,6
Somalia	591	599	584	644	663	57,4	54,7	49,9	49,7	47,8
Øvrig Afrika	539	610	619	612	654	36,3	37,2	35,1	31,6	30,7
Asia inkl. Tyrkia	3 160	3 200	3 254	3 288	3 173	32,0	30,6	29,6	27,9	25,1
Tyrkia	308	278	298	288	258	35,7	31,2	32,5	30,6	26,7
Afghanistan	113	158	184	171	225	30,1	36,7	38,6	31,8	36,3
Sri Lanka	164	182	186	193	179	21,0	23,1	23,5	24,0	21,8
Filippinene	45	50	45	67	42	6,9	7,0	5,7	7,4	4,0
India	64	68	72	67	72	14,3	14,8	14,6	12,0	11,5
Irak	743	766	779	807	775	61,7	57,8	55,0	53,1	47,0
Iran	508	529	529	509	505	46,7	47,2	46,1	42,9	41,0
Kina	43	42	44	51	52	11,0	10,0	9,7	10,4	9,6
Pakistan	476	473	446	486	429	33,2	32,2	29,7	31,6	27,0
Thailand	73	68	78	78	83	12,5	10,2	10,5	9,4	8,9
Vietnam	397	349	350	290	273	33,8	29,2	28,8	23,5	21,7
Øvrig Asia	226	237	243	281	290	25,9	24,7	22,8	23,1	20,1
Sør og Mellom-Amerika	363	399	376	373	342	32,3	33,9	30,3	28,1	23,9
Chile	220	234	214	208	174	40,1	42,1	38,1	36,8	30,1
Øvrig Sør og Mellom-Amerika	143	165	162	165	168	24,9	26,5	23,8	21,7	19,7
Nord-Amerika	54	47	68	64	62	7,2	6,3	8,9	8,1	7,6
Oseania	9	10	11	14	17	8,8	9,5	9,3	10,2	11,4
Norskfødte med to innvandrerforeldre	671	707	809	832	849	43,6	41,0	42,0	38,6	35,4

Tabell 3. (Skardhamar et al., 2011, s.42).

Innvandrere må omstille seg når de kommer til Norge, blant annet i forhold til kultur. Denne omstillingen er kanskje enda større når det kommer til regelverk. Innvandrere fra Asia inkludert Tyrkia er muligens vant med helt andre lover og regler. Det å komme til et helt nytt land vil være en helomvending for mange av disse, akkurat som det ville vært for oss dersom vi hadde flyttet dit.

Som vi har nevnt er Sharia det islamske rettssystemet. Sharia er mer enn bare et rettssystem. Det er også plikter og forventninger knyttet til alle muslimer. Det er via åpenbaringer at innholdet i Sharia har fremkommet, og det var gjennom Koranen og profetens praksis, Sunna, at det ble fortolket. Det var i løpet av det syvende til niende århundret at det altomfattende og sammenhengende normsystemet ble utviklet gjennom rettsvitenskap. Videre er islam en enhetslære, hvor Sharia anses å være universelt fordi det skal gjelde for alle muslimer uavhengig av hvor i verden de bor, og enhetlig fordi det kun er Allahs vilje som skal komme til uttrykk. I praksis er det verken eller. Lokale tradisjoner har forandret, sortert og tilpasset den enhetlige lære (Dahl, 1992, s.19-20). Slik vi forstår det ut i fra hva Dahl (1992, s.21) skriver, har det gjennom tidene endret seg ofte og endt med at enhver muslim i prinsippet er sin imam, altså leder, som selv kan fortolke Sharia.

I Norges lover er det ikke rom for egen tolkning av straffebudene. Det er Stortinget som vedtar, endrer og opphever Norges lover. I arbeidet med å lage disse lovene utarbeides det lovforarbeidere. Lovforarbeidene viser til hva lovgiver har ment med de ulike bestemmelsene, hva som var bakgrunnen for og hva som er formålet med loven (Stortinget, 2015, 26.02). Vi har ingen kunnskap til å uttale oss om Norges lover er strengere enn Sharia når det kommer til lovbestemmelser, men slik vi forstår det er Norges lover strengere når det kommer til hvem som kan tolke disse.

Som vi husker, kan innvandrere ha negative erfaringer med politiet fra sitt hjemland, hvor de har opplevd et voldelig og korrump politi. Globalis (2016) har publisert en statistikk hvor man kan se hvilke land som har det mest korrupte politiet. En score på 0 er veldig korrump mens en score på 100 er helt renhårig. Statistikken viser at Afghanistan, Irak, Iran og Syria i 2015 var sterkt preget av korrupsjon, med en score på under 30 i samtlige land. Norge hadde en score på 87, som betyr at politiet i Norge var svært lite korrump. Denne informasjonen er viktig å ha i bakhodet i et eventuelt møte med disse menneskene. Det kan være at personer fra Asia inkludert Tyrkia forsøker å kjøpe seg fri fra en eventuell kriminell handling, slik de kanskje hadde mulighet til i hjemlandet sitt. Når man har vært vant til et korrump politi, er det nærliggende å tro at tilliten til politiet ikke er særlig stor. I motsetning til å kunne kjøpe seg fri, har kanskje enkelte mennesker opplevd å bli anklaget eller straffet for noe de ikke har gjort. På denne måten har tilliten blitt svekket. Politiet i Norge må dermed bygge opp tilliten til denne gruppen igjen.

Når det kom til rettslige avgjørelser ble det vist til at personer *uten* innvandrerbakgrunn gjennomgående fikk strengere reaksjonstyper i forhold til innvandrere, og at henleggelses- og frifinnelsesprosenten blant innvandrere var høyere. I en senere studie gitt ut av Haslund så vi at når det kom til straffede personer, ble 14 per 1000 innbyggere uten innvandrerbakgrunn og 23 per 1000 innbyggere med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn straffet for en kriminell handling (Gundersen et al., 2000; Haslund, 2004, gjengitt etter Skardhamar et al. 2011, s.8).

At innvandrere oftere frikjennes eller får saken henlagt, kan også være en grunn til at det er en lavere terskel fra politiets side til å kontrollere disse personene. Samtidig er det slik at straffbare forhold gjort av utlendinger uten fast opphold vil være grunnlag for utvisning. At utenlandske statsborgere oftere får en annen påtalemessig avgjørelse henger sammen med at det er mindre ressurskrevende. Samtidig er en påtalehenleggelse med utvisning som reaksjon mer effektivt enn andre straffalternativer (Mohn et al., 2014, s.23).

2.5.1 Hva straffes de for?

Av alle bosatte i Norge i årene 2004 til 2008 var 5 prosent straffet minst én gang. Av alle de 63 900 personene som ble straffet i 2008 var 13 prosent innvandrere, altså 8600 personer. Ved inngangen av 2009 utgjorde innvandrere 10 prosent av hele befolkningen som var over 15 år, og dermed kunne straffes for kriminelle handlinger. I forhold til størrelsen på befolkningsgruppene ble 2,2 prosent av alle innvandrerne straffet, mens det var 1,6 prosent av den øvrige befolkningen som ble straffet (Skardhamar et al. 2011, s.32).

Hvilke typer kriminelle handlinger som blir begått, varierer ut ifra ulike land. Generelt straffes innvandrere oftere for økonomisk-, vinnings- og voldskriminalitet. I tabell 4 vises en oversikt over alle ilagte straffereaksjoner i årene 2004 til 2008 (Skardhamar et al. 2011, s.39-41). I denne kan vi se at det ble gitt en større andel straffereaksjoner til innvandrere fra Asia inkludert Tyrkia for økonomisk-, volds- og vinningskriminalitet enn den øvrige befolkningen.

Straffereaksjoner, etter lovbruddsgruppe, innvandringskategori, landbakgrunn og verdensdel.
Samlet for årene 2004-2008. Absolutte tall og prosent.

	I alt	Økonomisk kriminalitet	Annen vinningskriminalitet	Volds-kriminalitet	Sedelig-hetskriminalitet	Narkotika-kriminalitet	Skadeverk-kriminalitet	Trafikk-kriminalitet	Annen kriminalitet	
Totalt	379 732	100	2,3	16,0	6,9	0,9	15,8	1,4	38,2	18,5
Øvrig befolkning	329 228	100	2,3	15,3	6,6	0,9	16,1	1,5	38,5	18,8
Innvandrere	45 760	100	2,4	20,7	9,0	0,8	13,4	0,9	36,2	16,6
Norden	4 612	100	4,2	15,1	5,7	0,8	11,7	1,1	44,7	16,8
Øst-Europa	9 485	100	1,2	23,7	8,9	0,4	9,7	0,8	40,0	15,4
Bosnia-Hercegovina	1 543	100	1,5	25,4	11,0	0,4	10,8	1,0	35,1	14,9
Kosovo	2 302	100	1,6	26,2	12,3	0,7	9,8	0,7	35,1	13,6
Resten av Balkan	1 035	100	1,3	22,6	11,9	0,1	12,6	0,7	36,7	14,2
Polen	1 931	100	1,2	17,6	5,0	0,4	8,2	0,4	50,7	16,6
Russland	1 486	100	0,9	26,7	6,6	0,3	11,0	1,1	36,7	16,7
Øvrig Øst-Europa	1 188	100	0,4	23,5	6,0	0,3	6,5	1,3	45,4	16,7
Vest-Europa	1 830	100	2,6	13,3	6,8	0,9	10,8	0,9	48,7	16,0
Nederland	167	100	3,6	10,8	8,4	0,6	11,4	0,6	53,9	10,8
Storbritannia	484	100	2,1	10,1	11,0	0,4	8,7	2,1	47,1	18,6
Tyskland	623	100	1,9	16,1	3,2	1,0	9,3	0,5	51,4	16,7
Øvrig Vest-Europa....	556	100	3,6	13,7	6,7	1,3	14,2	0,4	45,7	14,6
Asia inkl. Tyrkia	18 660	100	3,1	21,6	9,6	1,0	10,8	0,8	37,8	15,4
Tyrkia	1 645	100	3,4	14,0	11,6	1,2	11,3	0,5	43,1	14,9
Afghanistan	960	100	0,8	14,8	10,9	2,0	7,6	0,6	45,5	17,7
Sri Lanka	1 017	100	5,0	18,4	8,9	1,0	6,5	0,9	42,6	16,7
Filippinene	267	100	0,4	24,0	9,0	1,1	10,9	0,0	37,8	16,9
India	383	100	7,3	20,6	5,7	0,8	7,3	0,8	42,6	14,9
Irak	4 559	100	2,3	21,0	11,3	1,4	7,5	1,0	37,7	17,8
Iran	3 084	100	1,6	20,0	10,1	0,7	16,6	1,2	35,5	14,3
Kina	253	100	5,1	22,5	4,7	0,8	2,8	0,0	47,4	16,6
Pakistan	2 663	100	6,6	18,6	7,5	0,7	11,8	0,5	41,6	12,9
Thailand	442	100	1,1	23,8	10,0	1,6	18,8	1,8	22,6	20,4
Vietnam	1 910	100	2,4	41,2	7,3	0,3	10,4	0,4	26,1	12,1
Øvrig Asia	1 477	100	2,2	20,4	9,7	0,8	12,5	0,9	38,3	15,2
Afrika	8 668	100	1,4	20,4	9,5	0,9	24,2	1,1	21,9	20,5
Marokko	1 061	100	2,1	27,7	7,9	0,3	24,0	1,1	19,6	17,2
Somalia	4 021	100	0,8	18,1	10,1	0,9	30,0	1,4	17,3	21,5
Øvrig Afrika.....	3 586	100	1,8	20,9	9,3	1,1	17,8	0,8	27,8	20,5
Sør og Mellom-										
Amerika	2 127	100	1,5	21,2	11,3	1,5	14,3	1,4	31,5	17,3
Chile	1 221	100	2,0	21,7	10,5	1,6	14,3	1,6	31,9	16,5
Øvrig S- og M-										
Amerika.....	906	100	0,8	20,5	12,5	1,3	14,5	1,0	31,1	18,3
Nord-Amerika	316	100	2,8	13,0	8,2	0,9	10,1	0,3	50,9	13,6
Oseania	62	100	0,0	4,8	8,1	0,0	14,5	1,6	56,5	14,5
Norskfødte med innvanderforeldre	4 744	100	1,4	19,4	10,5	0,4	19,3	1,4	31,5	16,1

Tabell 4. (Skardhamar et al., 2011, s.40).

De fem type hendelsene som nordmenn var mest redd for å bli utsatt for i 2016 var trafikkfarlige hendelser, identitetstyveri, nettsvindel, tyveri på offentlig sted og innbrudd. En annen faktor som kan påvirke myten om at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet kan dermed være fordi innvandrerne fra Asia inkludert Tyrkia stod for mye av vinningskriminaliteten. Slik vi ser befolkningen er mest redd for å bli utsatt for. De mer alvorlige hendelsene var ikke befolkningen så redd for å bli utsatt for. Grunnen til dette kan kanskje være at slike hendelser skjer sjeldnere og at de dermed tenker ”det skjer ikke meg”. Kvinner var generelt mer bekymret enn menn, og de yngste var mindre bekymret enn de eldre (Ipsos, 2017, s.9-10).

Statistisk sentralbyrå har foretatt en holdningsundersøkelse knyttet til innvandrere. Ut i fra statistikken ser man at det i 1993 var 21 prosent som var ”helt enig” i påstanden ”innvandrere

er mer kriminelle enn nordmenn”. 19 prosent var ”helt uenig” (Statistisk sentralbyrå, 2016a). Når undersøkelsen senere ble gjentatt var spørsmålet endret til ”om innvandrere flest er en kilde til utrygghet”. På dette svarte 13 prosent at de var ”helt enig” i 2005, mens i 2014 hadde tallet sunket til 9 prosent. Når vi så på de som var ”helt uenig” i denne påstanden hadde tallet steget fra 13 til 29 prosent (Statistisk sentralbyrå, 2016a). Sett i et slikt lys ser vi at utrygghet knyttet til innvandrere har sunket. Dette kan ha med integrering å gjøre, da innvandrerne ble bedre kjent med den norske kulturen samtidig som vi ble bedre kjent med den muslimske kulturen.

2.6 FENGSELEDE

I 1990 var det 10 861 nyinnsettelse i norske fengsler. Det ser ikke ut som det er registrert statsborgerskap, men 10 260 av nyinnsettelsene var menn (Statistisk sentralbyrå, 1992, s.122). I norske fengsler var det i gjennomsnitt 3500 personer innsatt hver dag i årene 2004 til 2008, mens det årlig ble registrert ca. 12 000 nyinnsettelse. Den store majoriteten av innsatte i norske fengsler var uten innvandrerbakgrunn, men nest størst var gruppen innvandrere fra Asia og Afrika (Skardhamar et al., 2011, s.49). Dersom man så på hvor mange innsettelse det var per 1000 innbyggere i perioden 2005 til 2008, så man at det for den øvrige befolkningen var 2,5 innsettelse per 1000, mens det for innvandrere fra Asia inkludert Tyrkia var om lag 5 per 1000 (Skardhamar et al., 2011, s.50).

Media fremlegger tilstanden i de norske fengslene som at utlendinger er overrepresentert. Dette betyr imidlertid ikke at de er overrepresentert i forhold til hvem som er innsatt i fengslene, men til befolkningsgruppen de ”tilhører”. Vi viser igjen til hvor mange personer som må til for å oppnå en viss prosent. Når mediene fremstiller situasjonen slik de gjør, vil dette kanskje føre til forvirring. Ikke alle vet forskjellen på begrepene utlending og innvandrer. Det er lett å ta alle under samme ”kam”, og kalle alle som ikke er født i Norge av to norske foreldre for utlendinger. Den øvrige befolkningen tror kanskje det er utlendinger som gjør mest og verst kriminalitet, da det er de som opptar fengselsplassene.

Utenlandske fanger er ikke innvandrere, og det er andelen utenlandske som er betydelig i norske fengsler. Utenlandske fanger er uregistrert utlendinger som har begått kriminalitet i Norge og som har blitt fengslet for dette i Norge. Denne gruppen med mennesker er utelatt fra studiet vi har funnet informasjon fra, men det skal likevel nevnes at ikke-registrerte

utlendinger utgjorde nesten like mange av innsettelsene som innvandrere totalt i perioden 2005 til 2008 (Skardhamar et al., 2011, s.49).

Politimesteren i Oslo, Hans Sverre Sjøvold, har uttalt seg til NRK med følgende utsagn ”Problemet er utlendinger, ikke innvandrere. Politiet pågriper sjelden etniske nordmenn for lommetyveri og grov narkokriminalitet lenger. Men det betyr ikke at det er innvandrere som er problemet.” (Hammerstad, Krekling & Imrie, 2013).

3. AVSLUTNING

Innledningsvis viste vi til politiloven §1, hvor det står at ”politiet skal (...) fremme og befeste borgernes (...) trygghet og alminnelige velferd for øvrig”. Det er politiets oppgave å skape trygghet i samfunnet, og for å gjøre dette er vi avhengige av at publikum har tillit til politiet. Tillit rives raskere ned enn den bygges opp. Det er dermed viktig at politiet i Norge bruker tid i møtet med innvandrere og utlendinger ettersom disse menneskene gjerne har dårlig erfaring med politiet fra hjemlandet.

Vi har på bakgrunn av myten drøftet om innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Vi har blant annet drøftet om politiblikket, regelverk, media og integrering kan påvirke innvandrernes representasjon i kriminalitetsbildet. Som man ser er det vanskelig å fastslå dette konkret, grunnet mørketall, politiets ”stopp-og-sjekk” metode, befolkningssammensetning og anmeldelsestilbøyelighet.

At mennesker rundt oss begår kriminelle handlinger, alt fra vinningskriminalitet til grov voldskriminalitet, gjør at vi kan føle oss utrygge når vi ferdes i samfunnet. Mediene skriver daglig om hendelser som skjer i verden. De inntrykkene vi får, og tolkningene vi lager av disse, preger hvordan vi oppfatter omgivelsene rundt oss. Som vi har nevnt omtaler ofte mediene ikke-etnisk norske personer ved negative hendelser. Dette gjør at vi kan bygge eller forsterke allerede eksisterende fordommer vi har mot minoritetsgrupper i samfunnet. Hvorfor er det slik at noen føler seg utrygge i samfunnet på grunn av innvandrerne? Som vist begår også den øvrige befolkningen kriminalitet, og ser man på antallet er det den øvrige befolkningen som begår mest kriminalitet.

Når alt kommer til alt, har vi gjennom hele oppgaven sett at innvandrere fra Asia inkludert Tyrkia, gjennomgående siktes, straffes og fengsles prosentvis oftere enn den øvrige befolkningen. Når vi ser på hvor mange personer prosentene tilsvarer, vil den øvrige befolkningen alltid ha et høyere antall enn innvandrerbefolkningen fra Asia inkludert Tyrkia. Vi har også sett at siktelsene mot ikke-folkeregistrerte utlendinger fra Asia og Afrika har økt fra en tidel til tre tideler. I tillegg har vi sett at personer som ikke er etnisk norske, noe oftere er utsatt som ofre for kriminalitet begått av både innvandrere og den øvrige befolkningen.

Slik vi så i undersøkelsene har holdninger til innvandrere endret seg med tiden. Et økende antall personer i Norge mente at innvandrere ikke lenger er en kilde til utrygghet i samfunnet. Dette kan, som sagt i oppgaven, ha en sammenheng med integrering. Det kan også ha en sammenheng med en bedre forståelse av begreper knyttet til mennesker som ikke er fra Norge. Som politimesteren sa, det er utlendinger, ikke innvandrere, som er problemet.

Ut i fra kriminalitetsbildet vi har vist til, er innvandrerne fra Asia inkludert Tyrkia prosentvis mer kriminelle enn den øvrige befolkningen. Dersom vi kun ser på antallet, vil den øvrige befolkningen være overrepresentert. Et annet viktig moment er at innvandrerne fra Asia inkludert Tyrkia har hatt en større nedgang i kriminalitet enn den øvrige befolkningen, da den øvrige befolkningen har holdt seg relativt stabil. Ut i fra dette har vi altså ikke et godt nok grunnlag for å si at innvandrerne fra Asia inkludert Tyrkia begår mer kriminalitet enn den øvrige befolkningen, og dermed er en kilde til utrygghet i samfunnet. Med grunnlag i informasjonen vi har vist til, er det vanskelig å si at "asylstrømmen" vil medføre mer kriminalitet i fremtiden, og derav utrygghet i samfunnet.

4. LITTERATURLISTE

- Aas, G., Runhovde, S. R., Strype, J. & Bjørge, T. (2010). *Trygghet i det offentlige rom – i åtte norske kommuner og bydeler*. (PHS Forskning 2010:7). Politihøgskolen: Oslo.
- Brochmann, G. (2014). Integrering. *Store norske leksikon*. Hentet fra <https://snl.no/integrering>
- Bromark, S. & Herbjørnsrud, D. (2005). *Blanke løgner, skitne sannheter: En kritikk av det nye verdensbildet* (2.opplag). Trondheim: Cappelens Forlag.
- Bøås, M. (2015). Verdens flyktningkrise – årsaker, konsekvenser og mulige løsninger. *NUPI Skole*. Hentet fra <http://www.nupi.no/Skole/HHD-Artikler/2015/Verdens-flyktningkrise-aarsaker-konsekvenser-og-mulige-loesninger>
- Dahl, T. S. (1992). *Den muslimske familie*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Dalland, O. (2012). Metode- og oppgaveskriving for studenter, kapittel 7. I *kompedium: Vitenskapsteori og forskningsmetode B3 2016/2017*. Oslo: Politihøgskolen.
- EGGE, M. & Ganapathy, J. (2015). Snakk om tillit! I P. Lagestad (Red), *Kommunikasjon og konflikthåndtering: Publikumsrettet arbeid i et politifaglig perspektiv*. (s. 52-69). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Finstad, L. (2013). Politiblikket. I *kompedium: Politi og samfunn B3 2016/2017*. Oslo: Politihøgskolen.
- FN-sambandet. (2017a, 16.02). Viktige begreper om flyktninger og asyl. Hentet fra <http://www.fn.no/Tema/Flyktninger/Viktige-begreper-om-flyktninger-og-asyl>
- FN-sambandet. (2017b, 20.02). Flyktningssituasjonen i verden. Hentet fra <http://www.fn.no/Tema/Flyktninger/Flyktningssituasjonen-i-verden>
- Globalis. (2016). Korrupsjon. Hentet fra <http://www.globalis.no/Statistikk/Korrupsjon>
- Hammerstad, K., Krekling, D. V. & Imrie, G. (2013, 07.03). Politimesteren i Oslo: Problemet er utlendinger, ikke innvandrere. Hentet fra https://www.nrk.no/norge/_-utlendinger-er-hovedproblemet-1.10938373
- Hauge, R. (2001). Kriminalitetens årsaker: Utsnitt av kriminologiens historie. I *kompedium: Politi og samfunn B3 2016/2017*. Oslo: Politihøgskolen.

- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. (2016). *Innvandrerbefolkningen i Norge*.
Hentet fra <http://www.imdi.no/om-integrering-i-norge/innvandrere-og-integrering/innvandrerbefolkningen-i-norge/>
- Ipsos. (2017). *Politiets innbyggerundersøkelse 2016*. Hentet fra
https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_4401.pdf
- Johansen, N. B., Ugelvik, T. & Aas, K. F. (2013). *Krimigrasjon? Den nye kontrollen av de fremmede*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Kripos (2017). *Nasjonal drapsoversikt 2016*. Hentet fra
https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/kripos/Vedlegg_4419.pdf
- Mohn, S. B., Ellingsen, D., Solheim, Ø. B. & Torgersen, K. (2014). *Et marginalt problem - Asylsøkere, ulovlig opphold og kriminalitet*. Kristiansand: Oxford Research.
- NRK. (2014). Innvandringsmyter. Hentet fra <http://nrk.no/innvandringsmyter/>
- NRK3. (05. desember, 2016). *SKAM*. [TV-program]. Hentet fra
<https://tv.nrk.no/serie/skam/MYNT15200816/sesong-3/episode-8>
- Næss, M. L., Amendor & Tørdal, R. M. (2011, 04.07). Minoriteter i mediene.
Hentet fra <https://ndla.no/nb/node/79757?fag=52222>
- Politi loven. (1995). *Lov om politiet*.
- Regjeringen. (2017, 11.01). Statistikk om innvandring.
Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/tema/innvandring/innsikt/statistikk-om-innvandring/id2339904/>
- Skardhamar, T., Thorsen, L. R. & Henriksen, K. (2011). *Kriminalitet og straff blant innvandrere og øvrig befolkning*. (SSB rapport 21/2011). Oslo: Statistisk Sentralbyrå.
- Statistisk sentralbyrå. (1992). *Kriminalstatistikk*. Hentet fra
https://www.ssb.no/a/histstat/nos/nos_c002.pdf
- Statistisk sentralbyrå. (2010). *Siktede personer, etter hovedlovbruddskategori, hovedlovbruddsgruppe og statsborgerskap*. Hentet fra
https://www.ssb.no/a/kortnavn/a_krim_tab/tab/tab-2012-03-28-20.html

- Statistisk sentralbyrå. (2014). *Straffereaksjoner*. Tabell 10627. Hentet fra <https://www.ssb.no/statistikkbanken/selecttable/hovedtabellHjem.asp?KortNavnWeb=straff&CMSSubjectArea=sosiale-forhold-og-kriminalitet&checked=true>
- Statistisk sentralbyrå. (2015a). *Asylsøknader for hver måned i 2015, i alt og fra de fem viktigste landene*. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/flyktninger-i-norge?tabell=250280>
- Statistisk sentralbyrå. (2015b). *Etterforskede lovbrudd*. Tabell 09421. Hentet fra <https://www.ssb.no/statistikkbanken/selecttable/hovedtabellHjem.asp?KortNavnWeb=lovbrudde&CMSSubjectArea=sosiale-forhold-og-kriminalitet&checked=true>
- Statistisk sentralbyrå. (2016a). *Holdninger til innvandrere og innvandring*. Tabell 08778 og 08779. Hentet fra <https://www.ssb.no/statistikkbanken/selecttable/hovedtabellHjem.asp?KortNavnWeb=innvold&CMSSubjectArea=befolkning&checked=true>
- Statistisk sentralbyrå. (2016b). *Innvandrere etter innvandringsgrunn*. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvgrunn>
- Statistisk sentralbyrå. (2016c). *Nøkkeltall for befolkning*. Tabell 04231. Hentet fra <https://www.ssb.no/statistikkbanken/selecttable/hovedtabellHjem.asp?KortNavnWeb=fodte&CMSSubjectArea=befolkning&checked=true>
- Stortinget. (2015, 26.02). *Lovarbeidet*. Hentet fra <https://www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Arbeidet/Lovarbeidet/>
- Straffeloven. (2005). *Lov om straff*.
- Spilde, I. (2012, 21.03). *Slik får barna fordømmer*. Hentet fra <http://forskning.no/barn-og-ungdom-psykologi-sosiale-relasjoner/2012/03/slik-far-barna-fordommer>
- Thorsen, L. R., Lid, S. & Stene, R. J. (2009). *Kriminalitet og rettsvesen 2009*. Oslo: Statistisk sentralbyrå.
- Thurén, T. (2009). *Vitenskapsteori for nybegynnere, kapittel 5. I kompendium: Vitenskapsteori og forskningsmetode B3 2016/2017*. Oslo: Politihøgskolen.

UDI. (2015). *Permanent oppholdstillatelse etter statsborgerskap (2015)*. Hentet fra <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/permanent-oppholdstillatelse-etter-statsborgerskap-2015/>

Utlendingsloven. (2008). *Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her*.

5. SELVVALGT PENSUM

Bromark, S. & Herbjørnsrud, D. (2005). *Blanke løgner, skitne sannheter: En kritikk av det nye verdensbildet* (2.opplag). Trondheim: Cappelens Forlag.

(Kapittel 2 og 6. 82 sider).

Dahl, T. S. (1992). *Den muslimske familie*. Oslo: Universitetsforlaget.

(Kapittel 1. 22 sider).

Ipsos. (2017). *Politiets innbyggerundersøkelse*. Hentet fra

https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_4401.pdf

(Kapittel 3. 5 sider)

Johansen, N. B., Ugelvik, T. & Aas, K. F. (2013). *Krimigrasjon? Den nye kontrollen av de fremmede*. Oslo: Universitetsforlaget.

(Kapittel 1. 13 sider)

Mohn, S. B., Ellingsen, D., Solheim, Ø. B, Torgersen, K. (2014). *Et marginalt problem - Asylsøkere, ulovlig opphold og kriminalitet*. Kristiansand: Oxford Research.

(94 sider)

Skardhamar, T., Thorsen, L. R., Henriksen, K. (2011). *Kriminalitet og straff blant innvandrere og øvrig befolkning*. (SSB rapport 21/2011). Oslo: Statistisk Sentralbyrå.

(109 sider)

Statistisk sentralbyrå. (1992). *Kriminalstatistikk*. Hentet fra

https://www.ssb.no/a/histstat/nos/nos_c002.pdf

(Kapittel 3, 4 og 5. 111 sider)

Kripos (2017). *Nasjonal drapsoversikt 2016*. Hentet fra

https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/kripos/Vedlegg_4419.pdf

(9 sider)

Total antall sider: 445.